

YENİ TEŞVİK PAKETİ TASLAĞI

Normalleşme Desteği'nde revizyon... 1 Ağustos'ta yasalanan normalleşme desteğinin ardından Meclis'te yapılacak bütçe sunumları öncesinde yeni bir teşvik paketi Meclis'e sunuldu. Kanun taslağının tamamının yasalasip yasalasmayacağını bilmesek de tasarı aşağıdaki maddeleri içeriyor:

- Kısa çalışma ödeneği alan şirketler için normalizasyon desteği 30 Haziran 2021'e kadar uzatılacak. Cumhurbaşkanı, prim destek uygulamasını 31 Aralık 2023'e kadar uzatmaya yetkili olacak. Hatırlatmak gerekirse Temmuz ayında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı kısa çalışma ödeneği ve / veya nakit desteği başvurusu yaptıktan sonra normal çalışma koşullarına dönen firmalar için Normalizasyon Destek programını duyurmuştu. Buna göre normal çalışma sistemine dönen işçilere sosyal güvenlik primi desteği Bakanlık tarafından 3 ay süreyle verilmiş ve ödemeler İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanmıştı. Pandemi sırasında, birçok şirket kısa çalışma ödeneği için başvurdu ve işçilerine ücretsiz izin verdi. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın Mart'ta 96 bin çalışan, Nisan'da 3.243 milyon, Mayıs'ta 3.283 milyon ve Haziran'da 2.321 milyon işçi için toplamda 14.1 milyar TL kısa çalışma ücreti ödediği bildirildi. Son haberlere göre, 1 milyon işçi şu anda kısa çalışma ödeneği ile çalışırken, 2 milyon işçi ücretsiz izinde.
- İşsizlik Sigortası Kanunu'nda yapılan değişikliğe göre, Buna göre, işsizlik ödeneğinden yararlandırılanların, işten ayrılmalarını takip eden 90 gün içinde işe girmeleri ve 12 ay süreyle kesintisiz hizmet akdine tabi olarak çalışmalarını halinde, işsizlik ödeneğinden yararlandıkları süre için hesaplanacak uzun vadeli sigorta primleri İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak.
- Cumhurbaşkanı; kadın, genç ve mesleki yeterlilik belgesi sahiplerini istihdam etmesi halinde işverene sağlanan prim desteği; bir önceki yıl ortalamasına ilave istihdam edilen kişiler için 12 ay, bu kişinin kadın, genç veya engelli olması durumunda 18 ay süreyle işverene sağlanan prim teşviki ve ilave istihdam sağlayan işverene gelir vergisi stopaj teşviki ile damga vergisi desteği uygulamasının süresini 31 Aralık 2023 tarihine kadar uzatmaya yetkili olacak.
- Evlerinde ürettikleri mal ve benzeri ortamlarda üretilen ürünlerin satışını yapanlara belirli şartlarda gelir vergisi muafiyeti getiriliyor. Burada 220 bin lira sınırı var.
- İhracatta yeni pazarlar oluşturanlara vergi indirimi öngörülüyor.
- Kendi hisse senetlerini alan şirketler için vergisiz kar dağıtımının önüne geçiliyor.

- Esnek çalışmanın teşvik edilmesi için gelir ve damga vergisi istisnası getiriliyor.
- Turizmde ecrimisil ödeme sürelerinin faizsiz olarak 1 yıl ertelenmesi öneriliyor.
- 1 Ocak 2021'de başlayacak konaklama vergisi 1 Ocak 2022'ye ertelenecek.
- 25 yaş altı ve 50 yaş üstü çalışanlar için çalışma koşulları daha esnek hale gelirken, 25 yaş altı çalışanlar daha düşük sigorta primi ödeyebilecek.
- Yurtdışında para, altın, döviz, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası varlıklarını elinde bulunduranlar, varlıklarını 30 Haziran'a kadar herhangi bir Türk bankasına veya aracı kuruma bildirmeleri halinde, bu varlıkları herhangi bir denetim olmaksızın muhasebe kayıtlarına serbestçe kaydedebilecek ve tasarruf yapabileceklerdir.
- % 20'den fazlası halka arz edilecek olan firmalar 5 yıl süreyle kurumlar vergisinden 2 puan indirim alabilecek.
- Bankalar ve menkul kıymet firmaları aracılığıyla kaldıraçlı döviz alım satımına 31 Aralık 2025 tarihine kadar Başkanlık yetkisi ile 5 yıl daha uzatmak üzere stopaj uygulanması planlanıyor.
- Kanun tasarısı, Cumhurbaşkanı'na kurumlar vergisini 2021 değeri olan %20'den 5 puan düşürme yetkisi veriyor.

Turizm sektörüne destek... Türkiye Bankalar Birliği, Hazine ve Maliye Bakanlığı garantileri ve Kredi Garanti Fonu, pandeminin etkilerini hafifletmek, şirketlerin piyasa değerini korumak için turizm sektörüne 10 milyar TL kredi sağlayacak. Amaç bu şirketlerin üretim ve istihdam kapasitelerini korumanın yanı sıra bu işletmelerin tedarikçilerinin maaş, kira ve diğer sabit ödemelerden kaynaklanan nakit ihtiyaçlarını ve kurumsal kredi kartı harcamalarını karşılamak. Kredilerin vadesi 1 Kasım 2021'e kadar maksimum 12 ay ödemesiz olmak üzere 48 ay olacak. Faiz oranı değişken faizli krediler için TLREF + 200 bps olarak belirlendi.

Teşvikler kadın istihdamını destekler nitelikte... Teşvik paketini hem kadın istihdamı başta olmak üzere işgücü piyasası hem de turizm sektörü için oldukça olumlu buluyoruz. Özellikle küçük ve orta ölçekli işletmeler, ekonomik aktivitenin durması nedeniyle oluşan maliyet artışları nedeniyle henüz sorunsuz bir normalleşmeye geçiş için hazır görünmüyor. Teşvikler sayesinde pandeminin hem sosyal yansımaları hem de gelir düzeyinde yarattığı negatif etki hafifleyecektir. Ayrıca kurumlar vergisinde indirim söz konusu olması iş dünyasında genele yayılmış bir aktivite canlanmasına ön ayak olabilir. Maliyetlerin bir parçası İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacağından tedbirlerin tamamı bütçeye yük getirmeyecek. Ayrıca 2021 sonu için bütçe hedefi büyük bir mali sıkılaştırmaya da işaret etmiyor. Yeni Ekonomi Programına göre bütçe açığının 2020'de hedeflenen %4,9'un ardından GSYH'ye oran olarak %4,3'e gerilemesi öngörülüyor. Bu gevşek maliye politikasının özellikle faizler üzerinde yan etkileri olacaktır ancak hedef odaklı desteklerin sürmesi ve özellikle pandemiden en çok etkilenen kadın istihdamının, evde iş gören kesimin desteklenmesi özellikle sosyal etkilerin hafifletilmesine ve orta vadede ekonomiye olumlu yansımaların oluşmasına olanak tanıyacaktır.